

**ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„ДР МИЛАН ЈОВАНОВИЋ БАТУТ”**

**Израда планова спремности и одговора на
јавноздравствене претње у кризним и ванредним
ситуацијама**

Стручно-методолошко упутство

САДРЖАЈ

1. Увод	6
2. Циљеви	7
3. Улазак на „online“ платформу „SharePoint“ за попуњавање Плана.....	8
3.1. Процедура попуњавања плана.....	10
I. ПЛАН ОДГОВОРА.....	12
1. Организација, рано упозоравање, активирање, обавештавање, координација, размена информација између релевантних институција (Задатак).....	12
1.1. Сазивање Савета за здравље (Активност)	12
1.2. Локација/место организовања састанака:	12
1.3. Процена тренутне ситуације.....	13
1.4. Обавештавање релевантних тела/органа/установа:.....	13
1.5. Доношење иницијалних одлука	14
1.6. Доношење препорука за увођење или неувођење ванредне ситуације, односно, кризне здравствене ситуације (према Програму заштите и спасавања – одговор здравственог сектора Програм заштите и спасавања у ванредним ситуацијама) на целој територији ЈЛС или на неком њеном делу.....	14
1.7. Достављање процене јавноздравствених ризика надлежним органима	15
1.8. Препорука за активирање додатних субјеката за одговор	15
1.9. Дефинисање хоризонталних и вертикалних механизма комуникације и координације одговора	16
1.10. Начин функционисања савета за здравље уколико буде проглашена ванредна ситуација и последично буде активиран штаб за ванредне ситуације	16
2. Праћење, тј. надзор над кретањем, односно, динамиком јавноздравствене опасности/ванредне ситуације (Задатак)	17
2.1. Спровођење надзора/ мониторинга кретања и интензитета јавноздравствене претње	17
2.2. Идентификација случајева сумњи на заразне болести /идентификација јавноздравствених претњи других типова	18
2.3. Успостављање и одржавање епидемиолошког надзора над појавом и кретањем претеће заразне болести (дефиниције случајева). Одлука о активирању АЛЕРТ-а. Успостављање мониторинга животне средине (узорковање медијума животне средине и мерење нивоа штетних нокси).....	18
2.4. Епидемиолошко истраживање.....	19
2.5. Изолација потврђених случајева, карантин/евакуација и/или склањање угрожених	19
3. Капацитет за лабораторијска испитивања (лабораторијско „тестирање“ (Задатак)	20
3.1. Референтне лабораторије и лабораторије које имају капацитет за потребне анализе/акредитоване лабораторије за анализу узорака из медијума животне средине	20

3.2.	Набавка лабораторијске опреме и потрошног материјала.....	21
3.3.	Алтернативне лабораторије/установе за тестирање.....	21
3.4.	Покретање механизма за подизање додатних капацитета (ван здравственог сектора)	22
3.5.	Додатни финансијски капацитети ЈЛС за потребне лабораторијеске анализе	22
3.6.	Покретање механизма за организовање додатних пунктова за тестирање/узимање узорака/преглед становништва	23
4.	Збрињавање и лечење оболелих/повређених (Задатак)	24
4.1.	Почетни/хитан одговор	24
4.1.1.	Почетно/ хитно збрињавање и лечење оболелих/повређених/погођених на територији ЈЛС	24
4.1.2.	Обезбеђивање додатних/резервних јединица крви.....	24
4.1.3.	Почетно/хитно збрињавање и лечење оболелих/повређених/погођених ван територије ЈЛС, уколико се процени да број оболелих/повређених/погођених/унесређених превазилази капацитете за ову врсту збрињавања на територији ЈЛС	25
4.1.4.	Евакуација хоспитализованих пацијената уколико је установа болничког типа на територији ЈЛС угрожена/оштећена/погођена ванредном/кризном ситуацијом	25
4.2.	Фаза одговора на ванредну/кризну ситуацију након почетног/хитног одговора	26
4.2.1.	Одржавање највишег могућег нивоа пружања основних здравствених услуга за становништво које није непосредно погођено/оболело/повређено/унесређено актуелном ванредном или кризном ситуацијом	26
4.2.2.	Реорганизовање рада здравствених установа/прелазак на ванредни режим рада 27	
4.2.3.	Прерасподела рада (радне снаге – кадрова) између различитих служби/одељења ДЗ, односно, ОБ, КБЦ, као и реорганизација радног времена(увођење дежурстава,приправности,...).....	27
4.2.4.	Пребацивање пацијената у установе болничког типа на територијама других/суседних ЈЛС када потребе превазилазе расположиве капацитете установа на територији ЈЛС	28
4.2.5.	Реорганизација рада здравствене службе на алтернативним локацијама, уколико су у ванредној ситуацији угрожени објекти здравствене заштите на својим примарним локацијама	28
4.2.6.	Пружање психо-социјалне помоћи становништву на угроженом подручју.....	29
5.	Превенција и контрола инфекције и све друге противепидемијске и јавноздравствене мере у случају епидемија заразних болести (Задатак)	30
5.1.	Одређивање и спровођење мера за сузбијање јавноздравствене претње (противепидемијске мере у случају заразних болести, односно, јавноздравствене мере у случају других врста претњи)	30
5.2.	Улога ЈЛС у спровођењу мера сузбијања јавноздравствене претње	30

5.3.	Спровођење рестриктивних мера (привремена суспензија Уставом загарантованих и других права и сл.)	31
5.4.	Транспорт заражених, односно, угрожених (у случају тровања, масовних опекотина у пожарима, масовних траума, радио-нуклеарних акцидентата итд.)	31
5.5.	Обезбеђивање личне заштитне опреме угроженом становништву	32
5.6.	Спровођење мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације (као противепидемијска мера у ужем смислу – када је сама епидемија ванредна или кризна ситуација)	32
6.	Јавноздравствени одговор на ванредне ситуације које нарушавају медијуме животне средине, односно, могу да доведу до загађења воде, хране, ваздуха и земљишта(Задатак)	33
6.1.	Поступање града/општине/градске општине у случају да услед кризне или ванредне ситуације може да дође или је дошло до загађења воде за пиће, односно, да може да дође или је дошло до прекида јавног водоснабдевања.	33
6.1.1.	Комуникација и обавештавање.....	33
6.1.2.	Организовање и успостављање узорковања и праћења здравствене исправности воде за пиће.....	34
6.1.3.	Спровођење мера наложених од стране надлежног И/ЗЈЗ и мера хитног и/или дугорочнијег обезбеђивања алтернативног/привременог начина јавног водоснабдевања (обезбеђивања здравствено исправне воде за пиће и друге потребе)	34
6.2.	Поступање ЈЛС у случају да услед кризне или ванредне ситуације може да дође или је дошло до загађења хране (повртарских засада, складиштене хране и др.), односно, да може да дође или је дошло до прекида снабдевања важним намирницама (хлеб, млеко итд.)	36
6.2.1.	Комуникација и обавештавање.....	36
6.2.2.	Организовање и успостављање узорковања и праћења здравствене исправности хране	37
6.2.3.	Спровођење мера наложених од стране надлежног И/ЗЈЗ и мера хитног и/или дугорочнијег обезбеђивања алтернативног/привременог начина снабдевања (обезбеђивања здравствено исправне хране/намирница).....	37
6.3.	Поступање ЈЛС у случају да услед кризне или ванредне ситуације може да дође или је дошло до акцидентног испуштања загађујућих материја у животну средину (ваздух, земљиште, површинске и подземне воде)	38
6.3.1.	Комуникација и обавештавање.....	38
6.3.2.	Организовање и успостављање узорковања и праћење нивоа загађујућих материја у медијумима животне средине	39
6.3.3.	Спровођење мера наложених од стране надлежног И/ЗЈЗ и других институција ..	39
6.4.	Обезбеђивање диспозиције чврстих и течних отпадних материја у ванредним ситуацијама када је диспозиција отпадних материја отежана или потпуно угрожена, односно, прекинута.....	40
6.5.	Обезбеђивање диспозиције лекова и другог фармацеутског отпада из апотека које су погођене поплавом или другом кризном/ванредном ситуацијом што је имало за последицу нарушавање интегритета паковања лекова, њихово потапање и сл.	40

6.6.	Нешкодљиво уклањање животињских лешева након поплава, земљотреса, пожара, клизишта и др.	41
6.7.	Спровођење мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације (ДДД) у случају када је услед кризне или ванредне ситуације дошло до изливања и/или ширења потенцијално заразног материјала на јавним површинама и у приватним објектима (нпр. након поплаве, земљотреса, клизишта и др.)	42
7.	Вакцинација (масовна ванредна имунизација) (Задатак).....	43
7.1.	Спровођење масовне ванредне имунизације, када је потребно.....	43
7.2.	Улога ЈЛС, субјеката од посебног значаја и других релевантних партнерских организација.....	43
7.3.	Дефинисање примарних локација вакциналних пунктова, као и додатних локација, као и обезбеђивање одржавања хладног ланца.....	44
7.4.	Дефинисање начина чувања и дистрибуције вакцина.....	45
8.	Кризна комуникација и комуникација с јавношћу, превенција инфодемије(Задатак)....	45
8.1.	Кризна комуникација и односи са јавношћу.....	45
9.	Поступање с телима/посмртним остацима преминулих или страдалих услед кризне или ванредне ситуације са великим бројем смртно страдалих лица(Задатак).....	46
9.1.	Поступак с телима преминулих у здравственим установама на територији ЈЛС, од заразне болести која је узрок епидемије или пандемије	46
9.2.	Утврђивање смрти (мртвозорство)	47
9.3.	Привремено прикупљање и смештање тела настрадалих	47
9.4.	Привремено или трајно сахрањивање у случају великог броја смртно страдалих лица	48
10.	Логистичка подршка(Задатак)	49
10.1.	Набавка лекова и медицинских средстава, укључујући и личну заштитну опрему (ЛЗО)	49
10.2.	Покретање механизма за активирање додатних људских и материјалних капацитета	50
10.3.	Набавка наменских врећа за преминуле, набавка дрвених, али и металних ковчега за сахрањивање, уколико има много страдалих	50
I.	Утицај на здравље и здравствене потребе	52
II.1.	Последице по здравље, непосредне и посредне.....	52
II.2.	Здравствене потребе погођене популације.....	52
II.	Капацитети за одговор и подаци о рањивости	52
III.1.	Постојећи капацитети за одговор	52
III.2.	Главне слабости/недостаци (подаци о рањивости)	52

1. Увод

Превенција и припремљеност за јавноздравствене претње су кључни саставни део једног од три стуба 13. Програма Светске здравствене организације (СЗО) и тренутног Европског програма рада СЗО. Данас је то такође интегрални део Циљева одрживог развоја, Светског хуманитарног форума и циљева Оквирног споразума за смањење ризика од катастрофа из Сендаја, такође је један од најважнијих приоритета Међународног здравственог правилника (МЗП) из 2005. године. Западни Балкан је рењив регион у оквиру европског подручја СЗО, склон поплавама, клизиштима, земљотресима и другим врстама природних катастрофа и потенцијалним хуманитарним кризама.

Подршка спремности и припремљености земље за брзи и ефикасан одговор на јавноздравствене претње један је од главних задатака Института за јавно здравље Србије и мреже института/завода за јавно здравље. За ефикасно планирање засновано на доказима, добру припремљености и одговор на јавноздравствене претње, неопходан предуслов и први корак је анализа и профилисање ризика. Профилисање ризика се обично спроводи као почетна активност пре него што дође до догађаја како би се идентификовали и приоритизовали ризици. Ово омогућава правилно планирање и приоритизацију напора и ангажованих/мобилисаних ресурса, како би спречили, ублажили, рано детектовали, припремили за оперативно деловање и касније фазу опоравка од кризне или ванредне ситуације.

У 2024. години, у оквиру пројекта *IPA*, финансираног од стране ЕУ „ЕУ за здравствени систем Србије“, уз подршку СЗО, ИЈЗС са својим обученим тимом за управљање ванредним ситуацијама и обученим представницима мреже територијално надлежних института/завода за јавно здравље, успешно је завршио процене јавноздравствених ризика у ванредним ситуацијама у 144 локалне самоуправе и 17 градских општина Града Београда. Ова активност реализована је кроз примену стандардизоване и међународно признате методологије – СЗО „СТАР“ (Стратегијски алат за процену ризика – *Strategic Tool for Assessing Risks – STAR*). Податке везане за здравље, потребне за процене обезбедила је мрежа института и завода за јавно здравље (И/ЗЈЗ), док су локалне самоуправе и Министарство унутрашњих послова (Сектор за ванредне ситуације) обезбедили све друге потребне сетове података који нису из делокруга рада здравственог сектора. Пројекат сада прелази у другу фазу, која подразумева подршку 100 од 169 локалних самоуправа у развоју њихових планова спремности и одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама, које су се појавиле у процени ризика као доминантне на њиховим респективним територијама.

Како је поменуто, планирана активност (развој планова спремности и одговора на специфичне претње по јавно здравље у ванредним ситуацијама у 100 општина у Србији) представља једну од главних активности договорених између Министарства здравља, Светске здравствене организације (СЗО), УНДП-а и ЕУ, која ће бити реализована у оквиру пројекта *IPA* "ЕУ за здравствени систем Србије". Постоји законска обавеза (Закон о јавном здрављу, Сл. Гласник РС, 15/2006) локалних самоуправа у Србији да имају развијене програме јавног здравља и акционе планове, од којих су планови спремности и одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама њихов саставни део. Ови планови треба да буду комплементарни постојећим Плановима заштите и спасавања на

локалном нивоу. Завршетком ове активности, Република Србија биће много боље припремљена за превенцију, ублажавање и одговор на све врсте јавноздравствених кризних и ванредних ситуација.

Поред Министарством здравља (МЗ), кључна институција одговорна за планирање, организовање, координацију, реализацију и праћење свих активности у сектору здравља везаних за процену, превенцију и ублажавање ризика од јавноздравствених кризних и ванредних ситуација, као и за јачање капацитета за припремљеност и одговор на здравствене ванредне ситуације, јесте Институт за јавно здравље Србије (ИЗЈЗС). ИЗЈЗС истовремено координише рад мреже територијално надлежних института/завода за јавно здравље. Активности и надлежности ИЗЈЗС и мреже И/ЗЈЗ дефинисане су Законом о јавном здрављу и Законом о здрављу.

Одлучено је да одговорност за спровођење ове сложене и захтевне активности израде планова буде подељена између ИЗЈЗС и мреже И/ЗЈЗ с једне стране, и Сталне конференције градова и општина (СКГО) с друге стране. Док ће ИЗЈЗС и мрежа И/ЗЈЗ активно учествовати и директно доприносити развоју планова, они ће такође имати главну експертску и надзорну улогу, осигуравајући потребан квалитет произведених докумената (планова). СКГО ће бити одговоран за укупну координацију и динамику имплементације, користећи своју позицију и сталну директну и функционалну комуникацију са општинама, као и више пута демонстрирану способност да олакша и координише упоредну реализацију активности у великом броју локалних самоуправа.

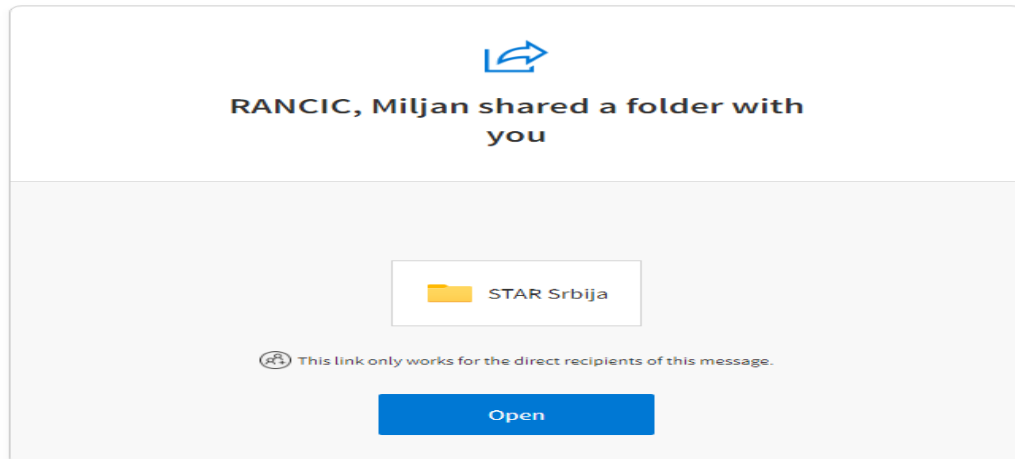
2. Циљеви

Основи циљеви пројекта су:

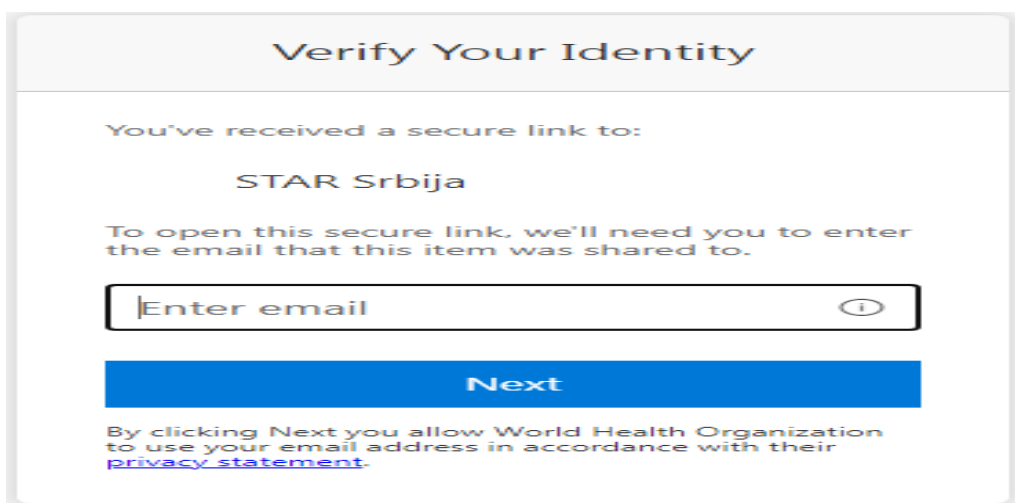
- Развити планове спремности и одговора на специфичне јавноздравствене ризике у 100 општина у Србији, засноване на прилагођеној методологији СЗО.
- Информисати МЗ о потребама различитих делова земље како би се обезбедила и ојачала спремност и капацитети за одговор у јавноздравственим ванредним ситуацијама.
- Допунити-надоградити постојеће Планове заштите и спасавања у 100 општина, који су у надлежности ЈЛС и Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације.
- Омогућити редован рад и сарадњу између мреже института/завода за јавно здравље и ЈЛС како би се ојачали и унапредили капацитети одговора на кризне и ванредне ситуације, као и успостављање програма симулационих вежби у наредном периоду као би се тестирала функционалност и ефикасност планова спремности и одговора на специфичне јавноздравствене претње у општинама у Републици Србији.
- Афирмисати рад, тј. законску надлежност и обавезе савета за здравље у ЈЛС, у области планирања спремности и одговора у кризним и ванредним јавноздравственим ситуацијама.
- Израдити планове спремности и одговора који ће постати саставни део Националног регистра ризика од катастрофа, који води Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације.

3. Улазак на „online“ платформу „SharePoint“ за попуњавање Плана

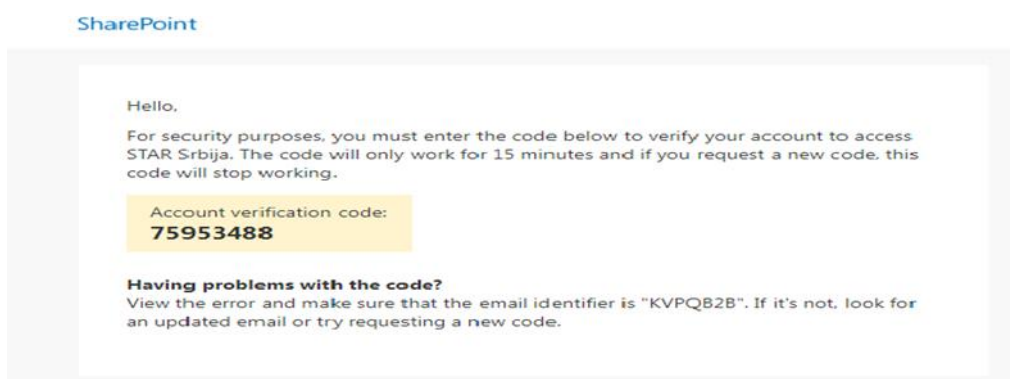
По добијању мејла за приступ „online“ платформи алата кликните на плаво дугме „OPEN“

Кликом на задато дугме „OPEN“ отвориће Вам се нови прозор где ћете у делу „Enter email“ уписати вашу пријављену мејл адресу и притиснути плаво дугме „NEXT“

Кликом на задато дугме „NEXT“ биће Вам на мејл аутоматски послата једнократна лозинка за улазак на платформу у делу „Account verification code“

Копирајте достављену лозинку и налепите или ручно укуцајте у део под називом „Enter code“

Enter Verification Code

You've received a secure link to:

STAR Srbija

To open this link, enter the code we just emailed to dejan_ivanovic@batut.org.rs. [Send again](#)

Enter code

Verify

☐ Keep me signed in

Кликом на дугме „Verify“ завршавате поступак уласка на платформу за рад.

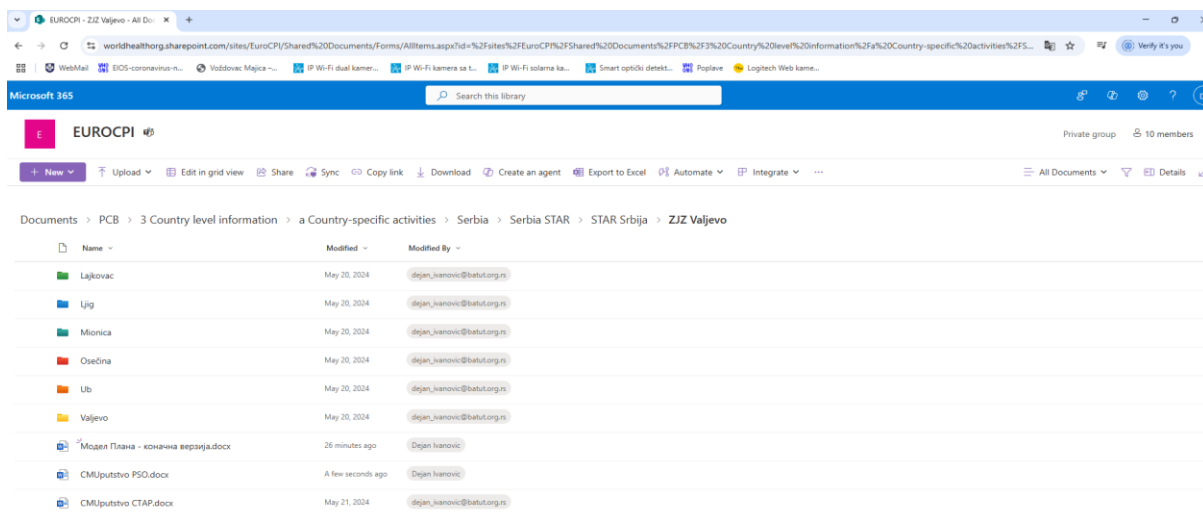
Documents > PCB > 3 Country level information > a Country-specific activities > Serbia > Serbia STAR > STAR Srbija

Name	Modified	Modified By
GZIZ Beograd	September 26, 2024	dejan_ivanovic@batut.org.rs
IIZ Kragujevac	September 12, 2024	dejan_ivanovic@batut.org.rs
IIZ Nis	September 16, 2024	dejan_ivanovic@batut.org.rs
IIZ Srbije Batut	December 26, 2023	RANCKI, Miljan
IIZ Vojvodine Novi Sad	September 13, 2024	dejan_ivanovic@batut.org.rs
ZIZ Cacak	September 18, 2024	dejan_ivanovic@batut.org.rs
ZIZ Kikinda	September 13, 2024	dejan_ivanovic@batut.org.rs
ZIZ Kraljevo	September 13, 2024	dejan_ivanovic@batut.org.rs
ZIZ Kruševac	September 12, 2024	dejan_ivanovic@batut.org.rs
ZIZ Leskovac	September 13, 2024	dejan_ivanovic@batut.org.rs
ZIZ Novi Pazar	September 17, 2024	dejan_ivanovic@batut.org.rs
ZIZ Pančevo	September 16, 2024	dejan_ivanovic@batut.org.rs
ZIZ Pirot	September 12, 2024	dejan_ivanovic@batut.org.rs

Изглед „online“ платформе након уласка

3.1. Процедура попуњавања плана

Након уласка на „online“ платформу фолдери ЈЛС смештени су у оквиру фолдера са називом територијално надлежног института/завода за јавно здравље.

Пример фолдера са називима ЈЛС

Сваки фолдер садржи следеће подфолдере са пратећом документацијом:

а) Процена ризика

- Процену јавноздравствених ризика (документ у формату *Excel*)
- Процену ризика од катастрофа (документ у формату *PDF*)

б) Планови спремности и одговора

- Модел Плана (документ у формату *Word*) - у којем је потребно унети тражене податке на основу достављених инструкција
- Стручно-методолошко упутство.
- План заштите и спасавања (за Планове који нису саставни део фолдера или за оне Планове који су израђени после 2023. године потребно је да буду убачени на „online“ платформу од стране представника општинских органа учесника у пројекту) (документ у формату *PDF*)

Модел Плана потребно је пре попуњавања преузети са „online“ платформе и у њему радити у „offline“ моду.

ЕЛЕМЕНТИ ОДГОВОРА И АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ СВАКОГ ЕЛЕМЕНТА				
Задатак	Активности у спровођењу задатка (дефинисати активности према датој инструкцији у последњој колони табеле)	Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе	Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе	Инструкција
1. Организација, рано упозоравање, активирање, обавештавање, координација, размена информација између релевантних институција	1.1. Сазивање Савета за здравље Опис активности у односу на дату инструкцију: Место у плану где је потребно описати активности везане за спровођење задатка	 Место за унос података о одговорном лицу	 Место за унос података о сарадницима у извршењу задатка	На чији предлог (на предлог председника Савета, његовог заменика или било ког члана Савета и/или на иницијативу изван Савета – нпр. надлежног ИЗЈ/ЗЈЗ, руководства ЈЛС, општинског/градског штаба за ванредне ситуације...)
	1.2. Локација /место организовања састанака: 1) Главна локација ... 2) Резервна локација ... 3) Друга резервна локација ...			Где се сазива Савет (дефинисати место заседања савета и резервне локације, као и могућност виртуелног састанка)
	1.3. Процена тренутне ситуације Опис активности у односу на дату инструкцију:			Процена ситуације, тј. могућег даљег развоја ситуације и (јавно)здравствених ризика.

Страна 5

Изглед Модела Плана са означеним местима за попуњавање

Након уноса одговарајућих података који су предмет дефинисаних задатака и активности и усаглашени са датим инструкцијама, потребно је исти проследити изабраном ментору на потенцијалне сугестије и „upload“ Модела Плана назад на платформу. Враћање радних верзија Модела Планова на платформу након сваког радног састанка тимова из ЈЛС значајно је из разлога праћења динамике извршења пројектних активности.

Свака ЈЛС у обавези је да изради планове за 3 најдоминантије опасности на основу израђене Процене јавноздравствених ризика из 2024. године. Приликом избора ризика водити рачуна о ризицима са истоветним начином одговора (, ковид, сезонски грип), у том случају изабрати само један ризик и израдити Планове спремности и одговора за тај ризик и друга два ризика из групе доминантних ризика. Избор ризика се врши на основу консензуса представника ЈЛС, Савета за здравље и стручњака института/завода за јавно здравље.

I. ПЛАН ОДГОВОРА

План одговора има универзалну структуру за све врсте опасности, односно, кризних и ванредних ситуација.

Кључни принципи које треба имати на уму јесу да план одговора на специфичне јавноздравствене претње треба да буде:

- практичан
- једноставан и лак за спровођење
- реалистичан и изводљив
- заснован на потребама и ефикасан
- обезбеђује оптималну употребу ресурса
- заснован на процедурама за ефикасну реализацију
- редовно тестиран кроз спровођење симулационих вежби
- контролисан и ажуриран.

Сегменти плана

1. Организација, рано упозоравање, активирање, обавештавање, координација, размена информација између релевантних институција (Задатак)

1.1. Сазивање Савета за здравље (Активност)

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкција за попуњавање: На чији предлог (на предлог председника Савета, његовог заменика или било ког члана Савета и/или на иницијативу изван Савета – нпр. надлежног ИЗЈ/ЗЈЗ, руководства ЈЛС, општинског/градског штаба за ванредне ситуације...)

Напомена: Сазивање Савета за здравље на основу добијене почетне информације о могућности постојања потенцијалног јавноздравственог ризика. Иницијатива за сазивање може доћи од чланова Савета, из неке друге институције или појединца.

1.2. Локација/место организовања састанака:

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

- Главна локација ...
- Резервна локација ...
- Друга резервна локација ...

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкција за попуњавање: Где се сазива Савет (дефинисати место заседања савета и резервне локације, као и могућност виртуелног састанка)

Напомена: Резервна локација мора бити одређена на тај начин да буде изван територије потенцијално угрожене ванредном ситуацијом (изван плавног подручја, даље од путева транспорта опасних материја,...)

1.3. Процена тренутне ситуације

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкција за попуњавање: Процена ситуације, тј. могућег даљег развоја ситуације и (јавно)здравствених ризика.

Напомена: Савет за здравље је тело које има мандат да брине о здравственом стању становништва на територији за коју је основано, па самим тим и у делу одговора на кризне и ванредне ситуације. Направити записник о израђеној Процени ситуације и могућег даљег развоја ситуације.

1.4. Обавештавање релевантних тела/органа/установа:

- 1.
- 2.
- 3.

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Обавештавање релевантних тела, органа и установа о одржаном састанку (тачно дефинисати која тела, органи и установе се обавештавају, са подацима за контакт релевантних/одговорних лица у њима)

Напомена: Дефинисати кога је све потребно обавестити, али да то буде на време и са довољним бројем података ка свим релевантним субјектима у систему одговора на потенцијалну јавноздравствену претњу.

1.5. Доношење иницијалних одлука

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Одлука о потреби за алармирањем/активирањем других тела, органа и установа (одлука да ли је потребно или не алармирати и можда предложити активирање штаба за ванредне ситуације, извршног већа општине/града, надлежног ИЈЗ/ЈЗ, министарства здравља...)

Напомена: Обавеза је писање записника о донетим иницијалним одлукама.

1.6. Доношење препорука за увођење или неувођење ванредне ситуације, односно, кризне здравствене ситуације (према Програму заштите и спасавања – одговор здравственог сектора Програм заштите и спасавања у ванредним ситуацијама) на целој територији ЈЛС или на неком њеном делу

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Одлука о евентуалном предлогу увођења ванредне ситуације у ЈЛС или у неком њеном делу (предлог, уколико се донесе одлука да је потребан, иде месном штабу за ванредне ситуације и/или директно председнику општине или градоначелнику, који су по функцији команданти штабова за ванредне ситуације) *Програм заштите и спасавања – одговор здравственог сектора (<https://www.zdravlje.gov.rs/tekst/344842/program-zastite-i-spasavanja-u-vanrednim-situacijama.php>) даје могућност кризне здравствене ситуације и када није формално проглашена ванредна ситуација, а када постоји потреба за појачаним превентивним

јавноздравственим активностима (нпр. Испитивање узорака из различитих медијума животне средине – воде, ваздуха, земљишта, хране или појачан хигијенско-епидемиолошки надзор на територији на којој је утврђено постојање јавноздравствене претње која може да ескалира).

Напомена: На радионици-обуци реферисано је на значај предлагања увођења ванредне ситуације на основу добијене информације од стране лекара опште праксе ДЗ Нови Пазар приликом препознавања знакова инфекције током епидемије Великих богиња (Вариола вера) из 1972. године и информисања по вертикали релевантних институција за потребе увођења ванредне ситуације.

1.7. Достављање процене јавноздравствених ризика надлежним органима

- 1.
- 2.
- 3.

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Иницијалну процену (јавно)здравствених ризика доставити надлежним телима, органима и установама (дефинисати коме се све доставља и навести конкретна лица и њихове податке за контакт (број телефона и мејл адреса).

Напомена: Размислити о додатним субјектима којима је потребно послати иницијалну процену ризика

1.8. Препорука за активирање додатних субјеката за одговор

- 1.
- 2.
- 3.

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: У случају даље ескалације, навести са којим све додатним установама, органима и телима треба да се ступи у контакт или да се успостави редовна комуникација док постоји потреба према процени ризика (навести конкретна лица и њихове податке за контакт), у зависности од конкретне врсте опасности. Консултовати План заштите и спасавања града/општине/градске општине и/или Решење о одређивању субјеката од посебног значаја за конкретну јединицу локалне самоуправе (ЈЛС).

Напомена: Ову активност урадити на основу претпоставке о даљој ескалацији кризне ситуације и процењеним потребама за одговором.

1.9. Дефинисање хоризонталних и вертикалних механизма комуникације и координације одговора

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати све хоризонталне и вертикалне механизме комуникације и координације одговора на предметну приоритетну опасност све док она траје, укључујући и имена и податке за контакт релевантних лица из различитих сектора и са различитих управних нивоа, из различитих државних и недржавних организација, удружења, организација цивилног друштва, привредних и других субјеката (дефинисати ко кога и када зове (укључује у одговор, тј. тражи потребну помоћ), од кога се тражи која врста помоћи – иницијално и током даљих активности одговора...итд.)

Напомена: Реферисано на обуци на примеру поплава – поред представника института/завода за јавно здравље (по вертикали), за потребе одговора биће Вам неопходни и представници Србијаводе и РХМЗ (по хоризонтали)

1.10. Начин функционисања савета за здравље уколико буде проглашена ванредна ситуација и последично буде активиран штаб за ванредне ситуације

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Навести да ли ће Савет за здравље и даље редовно заседати и ако буде проглашена ванредна ситуација, тј. ако се последично активира штаб за ванреде ситуације, односно, како ће у том случају обезбеђивати релевантан инпут (са здравственог аспекта) за одлучивање и поступање штаба и руководства града/општине/градске општине.

Напомена: Одредити динамику састанка Савета за здравље на основу података о терминима састанака Штаба за ванредне ситуације (неопходно је да Савет за здравље заседа увек пре Штаба, како би му пре састанка доставио релевантне информације потребне за даље одлучивање).

2. Праћење, тј. надзор над кретањем, односно, динамиком јавноздравствене опасности/ванредне ситуације (Задатак)

2.1. Спровођење надзора/ мониторинга кретања и интензитета јавноздравствене претње

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: У случају претећег ширења заразне болести, дефинисати како и ко учествује у спровођењу епидемиолошког надзора по свим његовим сегментима.

- Успостављање и одржавање епидемиолошког надзора над појавом и кретањем респираторних заразних болести АЛЕРТ
- У случају респираторне инфекције, надзор у систему сентинел надзора над АРИ и ОСГ
- Одржати популациони надзор над ОСГ
- Епидемиолошки надзор над предметном заразном болешћу и контрола пријављивања заразних болести у СЈЗ
- Епидемиолошко истраживање

У случају хемијско-технолошког акцидента то је мониторинг кретања и интензитета загађења.

За све сегменте наведене изнад треба навести имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: Потребно је да територијално надлежни институт/завод за јавно здравље опише ову активност за потребе упознавања ЈЛС са начином спровођења активности.

Приликом успостављања надзора дистрибуира се Стручно методолошко упутство са дефиницијама случаја здравственим установама на локалу. На основу информација прикупљених од стране локалних здравствених установа представници ЈЛС имаће релевантне податке о кретању заразне болести на територији из своје надлежности.

2.2. Идентификација случајева сумњи на заразне болести /идентификација јавноздравствених претњи других типова

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт -телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати ко све учествује у идентификацији сумњивих случајева и на који начини се врши потврђивање случајева (на основу ког документа/правилика/упутства)

За све сегменте наведене изнад треба навести имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: У овом делу обрадити поред заразних болести и опасности из других група које представљају јавноздравствену претњу (хемијски агенси,...).

2.3. Успостављање и одржавање епидемиолошког надзора над појавом и кретањем претеће заразне болести (дефиниције случајева). Одлука о активирању АЛЕРТ-а. Успостављање мониторинга животне средине (узорковање медијума животне средине и мерење нивоа штетних нокси)

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт -телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: На основу ког документа/правилника/упутства се успоставља и одржава епидемиолошки надзор, ко одређује дефиниције случајева и евентуално активира АЛЕРТ систем. Ко је одговоран за примену прописа/упутства/документа на различитим нивоима здравствене заштите. У случају хемијско-технолошког акцидента то је мониторинг животне средине кроз процес узимања узорака за анализу (вода, ваздух, земља,...).

2.4. Епидемиолошко истраживање

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Ко све учествује у утврђивању извора инфекције, епидемиолошког истраживања, с идентификацијом и праћењем контаката и на основу ког прописа/упутства/документа.

За све сегменте наведене изнад треба навести имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: Потребно је да територијално надлежни институт/завод за јавно здравље опише ову активност за потребе упознавања ЈЛС са начином спровођења активности. У случају постојања епидемиолога у Домовима здравља реферисати на тај податак и улогу у епидемиолошком истраживању.

2.5. Изолација потврђених случајева, карантин/евакуација и/или склањање угрожених

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: На који начин (конкретно где и како) се врши обезбеђивање изолације потврђених случајева уколико је то потребно (укључујући реализацију мере стављања под здравствени надзор оних који долазе из угроженог подручја и мере карантина уколико би то било потребно, начин праћења испуњености услова за прекид мера изолације или мере карантина). Идентификовати погодне објекте на територији ЈЛС за ове сврхе (спортско-рекреативни центри, одмаралишта бунгаловског и павиљонског типа, студентски и ђачки домови итд.). Који су додатни субјекти од посебно значаја неопходни за обезбеђивање и праћење мера и услова на месту изолације пацијената, путника у међународном саобраћају или становништва на захваћеном подручју.

За све сегменте наведене изнад треба навести конкретне објекте и њихове локације, као и имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: На обуци реферисано на одређивање мере карантина и изолације током пандемије SARS CoV-2 вируса и потребе да додатни субјекти (МУП) пруже помоћ у контроли придржавања одређених мера. Размотрити укључивање припадника Комуналне милиције за ову активност. Дефинисати потенцијално укључивање приватних објеката, у случају недостатка објеката у друштвеном власништву, као локације за одређивање мере карантина. Навести тачне локације и потенцијално гео лоцирање оваквих објеката. Идентификовати и субјекте (Црвени крст, организације цивилног друштва, волонтерска удружења итд.) која би се могла ангажовати за достављање хране, лекова и других потроштина старим, болесним и другим лицима којима је наложена мера кућне самоизолације.

3. Капацитет за лабораторијска испитивања (лабораторијско „тестирање“

3.1. Референтне лабораторије и лабораторије које имају капацитет за потребне анализе/акредитоване лабораторије за анализу узорака из медијума животне средине

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Навести доступне лабораторије у датој ЈЛС (ако их има) и параметре које оне могу анализирати током било које кризне или ванредне ситуације. Овде се мисли и на лабораторијску дијагностику (тзв. тестирање) на заразне болести, уколико је опасност која се обрађује типа заразне болести (ковид, грип итд.), али и на лабораторијско-дијагностичке капацитете других типова (биохемијске и токсиколошке анализе крви, мокраће и других хуманих биолошких материјала у случају нпр. масовног тровања услед хемијског акцидента. Такође, овде треба обрадити и капацитете за лабораторијска испитивања здравствене исправности и квалитета воде за пиће и друге потребе, хране, ваздуха, земљишта и других медијума животне средине

За све сегменте наведене изнад треба навести конкретне лабораторије и њихове локације, као и имена, позиције и податке за контакт одговорних лица које се помињу у било ком контексту.

Напомена: Идентификовати у првом реду лабораторије у државном власништву, а након тога идентификовати приватне акредитоване лабораторије. За опасности које се тичу хемијско-технолошких акцидената, консултовати интернет страницу АТС-а и интернет страницу Министарства за заштиту животне средине, на којима се могу наћи лабораторије акредитоване, односно, овлашћене за различита испитивања

3.2. Набавка лабораторијске опреме и потрошног материјала

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: На који начин се обезбеђује континуитет обављања потребног лабораторијског тестирања (ко и како набавља тестове, потрошни материјал и личну заштитну опрему за лабораторијско особље итд.) Навести да (ли) могу да се, у случају повећане потребе лабораторије Дома здравља, лабораторија ЗЈЗ и/или опште болнице, а због спорости и ограничења централизоване јавне набавке за здравствене установе, ангажују средства из сталне буџетске резерве ЈЛС, за хитну набавку потребних додатних количина лабораторијске опреме, односно, китова за тестирање и потрошног материјала.

За све сегменте наведене изнад треба навести имена, позиције и податке за контакт одговорних лица у лабораторијама које се помињу у било ком контексту.

Напомена: Реферисати на начин функционисања централизованих јавних набавки и прерачунавање потреба за лабораторијском опремом и потрошним материјалом. Размотрити могућност коришћења сталне буџетске резерве ЈЛС за ову врсту потреба.

3.3. Алтернативне лабораторије/установе за тестирање

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Навести алтернативне лабораторије/установе унутар здравственог сектора ван ЈЛС и надлежног ИЈЗ/ЗЈЗ-а. Лабораторије које се укључују након попуњавања 80% капацитета примарних (доступних) лабораторија. Дефинисати на који начин је обезбеђен транспорт оваквих узорака.

За све сегменте наведене изнад треба навести конкретне лабораторије и њихове локације, као и имена, позиције и податке за контакт одговорних лица које се помињу у било ком контексту.

Напомена: Размотрити могућност да из онлине платформе за рад преузмете део локалних капацитета ЈЛС са којим се граничите.

3.4. Покретање механизма за подизање додатних капацитета (ван здравственог сектора)

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Ко дефинише и ко покреће конкретне механизме за подизање додатних капацитета ако је потребно – нпр. укључивање постојећих ветеринарских лабораторија и других лабораторијско-дијагностичких капацитета и сл../ко и где врши потребна лабораторијска испитивања – да ли осим надлежног ИЈЗ/ЗЈЗ-а има можда приватних лабораторија и лабораторија других државних институција (високошколске установе, различити заводи и институти итд.) на територији општине/града или у ближој околини, где би потребне анализе могле да се раде уколико капацитети лабораторија ИЈЗ/ЗЈЗ нису довољни.

За све сегменте наведене изнад треба навести конкретне лабораторије и њихове локације, као и имена, позиције и податке за контакт одговорних лица које се помињу у било ком контексту.

Напомена: Ванредне ситуације у прошлости показале су нам да је за потребе анализе медијума животне средине било неопходно ангажовање лабораторијских капацитета ван здравственог сектора – пример ангажовање Рударског факултета у Бору за анализу квалитета ваздуха након превртања цистерне са амонијаком у околини Пирота. После идентификовања лабораторија у јавној својини можете идентификовати и лабораторије у приватној својини.

3.5. Додатни финансијски капацитети ЈЛС за потребне лабораторијске анализе

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Овде може да се наведе и да ли би сама ЈЛС могла да покрије одређен број анализа, уколико би било потребно (нпр. за сиромашније грађане

погођене поплавом одрадити бесплатну анализу здравствене исправности воде за пиће са индивидуалних извора водоснабдевања, узорака хране и сл.).

Напомена: Реферисано је на радионици да је за време поплава у Обреновцу 2014. Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ и Градски завод за јавно здравље вршили су бесплатне анализе (трошкови покривени средствима одобреним од стране Града Београда) воде из индивидуалних извора водоснабдевања (бунари) и анализу узорака хране (воћа и поврћа) са поплављеног подручја за угрожено становништво. Такође, заједно са Републичком санитарном инспекцијом, вршена су узорковања и анализе повртарских производа са зелених пијаца, а која потенцијално долазе са поплављених подручја. Идентификовати буџетске линије које би могле бити искоришћене за ову врсту потреба.

3.6. Покретање механизма за организовање додатних пунктова за тестирање/узимање узорака/преглед становништва

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Ко дефинише и ко покреће конкретне механизме за организовање/постављање допунских пунктова за тестирање, уколико би потребе биле толике да постојећа места за узимање узорака/материјала (брисева, узорака, крви, мокраће итд.) била недовољна. Треба узети у обзир и одредити конкретне већ постојеће објекте и/или просторије, као конкретне локације (тачна адреса/позиција) за привремене објекте (контејнере, шаторе и сл.).

За све сегменте наведене изнад треба навести имена, позиције и податке за контакт одговорних лица које се помињу у било ком контексту, као и тачу локацију додатних пунктова.

Напомена: Подсетити се на начин одређивања локација и постављање додатних шатора, контејнера и пунктова за тестирање за време пандемије SARS CoV-2 virusa. Описати кораке и дефинисати одговорна лице како би у наредном периоду омогућило и убрзало извршење ове врсте активност.

4. Збрињавање и лечење оболелих/повређених

4.1. Почетни/хитан одговор

4.1.1. Почетно/ хитно збрињавање и лечење оболелих/повређених/погођених на територији ЈЛС

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: У зависности од врсте опасности, односно кризне или ванредне ситуације (односно, од врсте обољења/повреда и других ефеката по здравље становништва), дефинисати где се и како, по којим критеријумима, (укључујући тријажу, доступност капацитета за збрињавање и лечење итд.) усмеравају, збрињавају и лече оболели/повређени/погођени. Дефинисати улогу и капацитете доступне службе хитне помоћи на територији ЈЛС, ако постоји као посебна служба у оквиру ДЗ. Уколико нема посебне службе хитне помоћи, као и за случајеве када потребе превазилазе капацитете постојеће службе хитне помоћи, дефинисати како се хитно подиже капацитет ДЗ-а за почетно збрињавање оболелих/повређених/погођених/унесређених (нпр. прерасподела лекарског и техничког кадра с других служби ДЗ, тражење хитне подршке у потребним кадровима за хитно збрињавање од других здравствених установа на територији ЈЛС или на територији суседних ЈЛС – навести редослед суседних ЈЛС од којих се најпре тражи ова врста подршке, узимајући у обзир удаљеност, саобраћајну повезаност и др.).

Напомена: Ову активност дефинисати у сарадњи са надлежним Домом здравља, као и могућност прерасподеле кадра.

4.1.2. Обезбеђивање додатних/резервних јединица крви

Описати активности у односу на дату инструкцију (Колона 2):

Инструкције за попуњавање: Дефинисати начин обезбеђивања додатних количина јединица крви и компонената крви у случају потребе.

За све сегменте наведене изнад треба навести конкретне институције/установе и имена, позиције и податке за контакт одговорних лица у тим установама/институцијама

Напомена: Ова област уређена је Законом о трансфузији. Постоји 7 установа на територији Србије и 74 банке крви без централног управљања. Дефинисати са здравственом установом на локалу могућности за обезбеђивања додатних јединица крви и компонената крви, али и са болницама у суседним општинама. Размотрити укључивање капацитета Црвеног крста (аутобуси за добровољно давање крви).

- 4.1.3. Почетно/хитно збрињавање и лечење оболелих/повређених/погођених ван територије ЈЛС, уколико се процени да број оболелих/повређених/погођених/унесређених превазилази капацитете за ову врсту збрињавања на територији ЈЛС

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати како и по којим критеријумима се оболели/повређени/погођени/унесређени збрињавају ван предметне ЈЛС, када потребе превазилазе расположиве капацитете (у које конкретне суседне болнице се најпре усмеравају/пребацују пацијенти, када се тражи помоћ виших нивоа власти итд.). За опасности које носе ризик од масовног повређивања (земљотреси, велике саобраћајне несреће, пожари, поплаве и сл.), овде треба навести капацитете за специфичну дијагностику, која је део почетног збрињавања, као што су: рендгенска дијагностика, скенер, магнетна резонанца, итд.

За све сегменте наведене изнад треба навести конкретне институције/установе и имена, позиције и податке за контакт одговорних лица у тим установама/институцијама

Напомена: Преузети капацитете здравственог сектора из Процене јавноздравствених ризика и по потреби допунити на основу нових података.

- 4.1.4. Евакуација хоспитализованих пацијената уколико је установа болничког типа на територији ЈЛС угрожена/оштећена/погођена ванредном/кризном ситуацијом

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати како и у које здравствене установе болничког типа у окружењу ЈЛС се хоспитализовани пацијенти хитно евакуишу уколико је установа болничког типа на територији ЈЛС угрожена/оштећена/погођена ванредном/кризном ситуацијом (у које конкретне суседне болнице се најпре

усмеравају/пребацују хоспитализовани пацијенти). Идентификовати територијално надлежну трансфузијску установу и банку крви и уписати конкретна имена релевантних колега из ових установа са подацима за контакт. Проверити са надлежном трансфузијском установом да ли можда имају

За све сегменте наведене изнад треба навести конкретне институције/установе и имена, позиције и податке за контакт одговорних лица у тим установама/институцијама

Напомена: Преузети податке из Планова заштите и спасавања здравствених установа израђених на основу дефинисања истих као субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање.

4.2. Фаза одговора на ванредну/кризну ситуацију након почетног/хитног одговора

- 4.2.1. Одржавање највишег могућег нивоа пружања основних здравствених услуга за становништво које није непосредно погођено/оболело/повређено/унесређено актуелном ванредном или кризном ситуацијом

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати како ће бити одржан висок ниво континуитета пружања основних здравствених услуга (нарочито за приоритетне категорије - деца, труднице, породиље, хронични болесници – лица на хемодијализи, хемиотерапији и сл., стара лица).

За све сегменте наведене изнад треба навести институције, имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: Реферисано на поплаве 2014. године у Обреновцу где је Дом здравља Обреновац био измештен у просторије хотела где је одржан одређени ниво пружања здравствених услуга.

4.2.2. Реорганизовање рада здравствених установа/прелазак на ванредни режим рада

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати реорганизацију простора у ДЗ, са издвајањем дела за пацијенте са симптомима респираторне инфекције (потенцијално активирање контејнерских амбуланти у кругу ДЗ, где би се обављали прегледи и узимали узорци/брисеви за лабораторијску дијагностику).

Дефинисати реорганизацију простора у здравственим установама болничког типа за збрињавање и лечење специфичног типа пацијената у односу на ванредну ситуацију (респираторне инфекције, цревне инфекције, масовне повреде/трауме,...).

За све сегменте наведене изнад треба навести институције, имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: Акредитоване здравствене установе морају имати планове за реорганизацију рада и прелазак на ванредни режим рада.

4.2.3. Прерасподела рада (радне снаге – кадрова) између различитих служби/одељења ДЗ, односно, ОБ, КБЦ, као и реорганизација радног времена(увођење дежурстава,приправности,...)

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати начин прераспоређивања особља унутар здравствених установа на територији ЈЛС (дефинисати посебно за ДЗ и посебно за установе болничког типа), да би се одговорило измењеним потребама (нпр. велики број прегледа или хоспитализација пацијената са симптомима респираторне инфекције, цревних заразних болести, масовних повреда итд.).

За све сегменте наведене изнад треба навести институције, имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: Акредитоване здравствене установе морају имати планове за реорганизацију рада и прелазак на ванредни режим рада.

4.2.4. Пребацивање пацијената у установе болничког типа на територијама других/суседних ЈЛС када потребе превазилазе расположиве капацитете установа на територији ЈЛС

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати на који начин ће се решити обезбеђивање хоспитализације пацијената у здравственим установама болничког типа у случају да потребе за хоспитализацијом буду изнад капацитета установа на територији ЈЛС. Навести болнице из окружења по приоритетима за пребацивање пацијената, узимајући у обзир њихове расположиве капацитете (број кревета, као и потребан тип/специјалност кадра – ортопедија, инфектологија, пластична хирургија,...), близину, односно саобраћајну повезаност/доступност. Навести да ће се у оваквим ситуацијама паралелно ступити у контакт са суседним болницама, са упућивањем захтева ка Министарству здравља да административно отпрати/покрије овакву активност. Дефинисати и ко обезбеђује транспорт болесника у установе у суседним ЈЛС (имајући у виду постојеће транспортне капацитете здравствених установа на територији ЈЛС).

Овде дефинисати и начин тражења помоћи од Војске Србије за додатну хоспитализацију, уколико на територији ЈЛС или на територији суседних ЈЛС постоје одговарајући војни болнички капацитети, уколико би могућности цивилних институција у ближем окружењу биле исцрпљене (размотрити и тражење постављања војних пољских болница уколико би то било потребно).

За све сегменте наведене изнад треба навести институције, имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

4.2.5. Реорганизација рада здравствене службе на алтернативним локацијама, уколико су у ванредној ситуацији угрожени објекти здравствене заштите на својим примарним локацијама

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Овде треба предвидети/дефинисати конкретне локације које би биле погодне за привремено измештање дома здравља или бар есенцијалних служби дома здравља, у случају да објекти ДЗ-а буду привремено (или трајно) онеспособљени услед неке ванредне ситуације (спортске хале, фискултурне сале у школама, сајамске хале и простори итд., као и погодне локације за најгори сценарио – за постављање пољске болнице или бар пријемно-тријажних шатора, контејнера и сличних објеката). Дефинисати приоритетне службе ДЗ-а чија функција најпре треба да се одржи. Исто важи и за болницу, уколико она постоји болница на територији ЈЛС-а (дефинисати погодне објекте који би у случају потребе могли да буду трансформисани у привремене болнице – спортске, сајамске, фабричке хале и сл.).

Дефинисати и локације за привремено постављање пољских домова здравља и/или болница у случају потребе (у случају катастрофа великих размера).

Напомена: Размотрити за ову врсту потребе употребу спортских хала, сајамских објеката, аутономних пољских болница или удаљених здравствених станица које припадају надлежном ДЗ. Идентификовати капацитете Црвеног крста и других релевантних институција (Горска служба спасавања).

4.2.6. Пружање психо-социјалне помоћи становништву на угроженом подручју

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати начин обезбеђивања психо-социјалне помоћи онима којима је потребна. Идентификовати лиценциране организације и појединце за пружање психо-социјалне помоћи на територији ЈЛС или у околини, као и доступне бесплатне телефонске, онлајн и друге сервисе (кол центри). Формирати мобилне тимове психолога и психијатара за пружање психолошке подршке погођенима као и здравственим радницима. Дефинисати начин пружања помоћи становништву са посебним потребама.

За све сегменте наведене изнад треба навести институције, као и невладине организације, укључујући и Црвени крст, са конкретним именима и подацима за контакт одговорних/релевантних лица у њима.

Напомена: Реферисано је на радионици да су за време пандемије SARS CoV-2 вируса Институт за ментално здравље и Специјална болница „Др Лаза Лазаревић“ успоставили су телефонске линије за пружање психо-социјалне помоћи. Размотрити укључивање лиценцираних волонтера Црвеног крста и обучених чланова невладиних организација.

5. Превенција и контрола инфекције и све друге противепидемијске и јавноздравствене мере у случају епидемија заразних болести

5.1. Одређивање и спровођење мера за сузбијање јавноздравствене претње (противепидемијске мере у случају заразних болести, односно, јавноздравствене мере у случају других врста претњи)

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Ко све може да пропише мере и ко и како обезбеђује њихово објављивање и спровођење (надлежни институти/заводи за јавно здравље, органи ЈЛС, штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, више инстанце – Министарство здравља, Влада, Републички штаб за ванредне ситуације итд.).

За све сегменте наведене изнад треба навести конкретне институције, као и имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: У важећем Закону о јавном здрављу постоји члан у којем стоји да су препоруке института/завода за јавно здравље обавезујуће.

5.2. Улога ЈЛС у спровођењу мера сузбијања јавноздравствене претње

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: На које све начине ЈЛС обезбеђује примену прописаних мера и с којим партнерима (МУП, Комунална милиција, ЈКП, итд.).

За све сегменте наведене изнад треба навести имена, позиције и податке за контакт одговорних лица у лабораторијама које се помињу у било ком контексту.

Напомена: Кроз учешће МУП-а или Комуналне милиције у провери придржавања прописаних мера у случају епидемије/пандемије заразне болести. Дефинисати и улогу медија.

5.3. Спровођење рестриктивних мера (привремена суспензија Уставом загарантованих и других права и сл.)

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Ко обезбеђује спровођење мере забране кретања, окупљања, мере изолације или кућне самоизолације, карантина и других рестриктивних мера, уколико оне буду прописане (углавном МУП, али потенцијално и Војска Србије, уколико би било проглашено ванредно стање).

За све сегменте наведене изнад треба навести установе/органе, као и имена, позиције и податке за контакт одговорних лица у њима.

Напомена: Подсетити се мера за време пандемије SARS CoV-2 вируса - полицијски час, забрана кретања,...увођење ванредног стања

5.4. Транспорт заражених, односно, угрожених (у случају тровања, масовних опекотина у пожарима, масовних траума, радио-нуклеарних акцидентата итд.)

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Ко и како обезбеђује транспорт заражених или потенцијално заражених, у случају заразне болести и ко и како обезбеђује дезинфекцију возила. У случају техничко/технолошког акцидента и других јавноздравствених претњи које нису заразне болести, ко и како обезбеђује транспорт угроженог становништва. Написати да оператер за ДДД који има годишњи уговор са ЈЛС обавезан (на основу услова на тендеру) да у случају потребе (епидемија/пандемија грипа или ковид-а 19) обезбеди дезинфекцију санитетских возила након транспорта пацијената оболелих од

грипа или ковид-а или оних који су под сумњом да су заражени, односно, инфективни/заразни.

За све сегменте наведене изнад треба навести институције, као и имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: Ако је претња нова заразна болест или болест непознате етиологије (пример Ковид-а), вршена је хоспитализација (у првој фази) свих инфективних пацијената (из разлога адекватног лечења, изолације у болничким условима,...) при чему су сви пацијенти превожени колима Хитне помоћи. Градски завод за хитну медицинску помоћ успоставио је сарадњу са Заводом за биоциде за услуге дезинфекције возила након превоза инфективних пацијената, а у циљу безбедног коришћења возила и за збрињавање и превоз других врста пацијената. Идентификовати функционалне капацитете у објектима за клањање (склоништа) за смештај угроженог становништва. Идентификовати капацитете за транспорт и збрињавање пацијената у случају акутног тровања.

5.5. Обезбеђивање личне заштитне опреме (ЛЗО) угроженом становништву

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Ко обезбеђује личну заштитну опрему (ЛЗО) за становништво, уколико је она потребна (нпр. заштитне маске (у случају епидемије респираторне инфекције - заразне болести), дезинфицијенсе на бази алкохола и сл., ко је задужен за постојање и обезбеђивање залиха...). Где стоје залихе (навести локацију/институцију) и ко и на чији захтев може да изда ЛЗО.

За све сегменте наведене изнад треба навести институције/органа, имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: Размотрити доступне податке и идентификовати на локалу произвођаче и добављаче ЛЗО, као и места за складиштење ЛЗО за потребе здравствених установа и становништва.

5.6. Спровођење мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације (као противеписидемијска мера у ужем смислу – када је сама епидемија ванредна или кризна ситуација)

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Овде треба идентификовати државна и правна лица с територије ЈЛС и/или из ближег окружења која су регистрована за пружање услуга ДДД и која по потреби могу бити ангажована. Пожељно је да ЈЛС има неку врсту уговора (или Решења о одређивању субјекта од посебног значаја за заштиту и спасавање) са лиценцираним државним или правним лицима за ДДД да у случају потребе могу да се обезбеде хитне услуге ДДД.

Дефинисати и начин тражења помоћи Војске Србије у овом контексту, уколико Војска Србије има такве капацитете на територији ЈЛС или у близини.

За све сегменте наведене изнад треба навести институције/правна лица, имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: Идентификовати и број екипа за вршење ДДД услуга

6. Јавноздравствени одговор на ванредне ситуације које нарушавају медијуме животне средине, односно, могу да доведу до загађења воде, хране, ваздуха и земљишта

6.1. Поступање града/општине/градске општине у случају да услед кризне или ванредне ситуације може да дође или је дошло до загађења воде за пиће, односно, да може да дође или је дошло до прекида јавног водоснабдевања.

6.1.1. Комуникација и обавештавање

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати **када** се надлежни И/ЗЈЗ обавештава (навести име, презиме, функцију и бр. тел. лица у И/ЗЈЗ за контакт) да постоји опасност да дође до загађења или да је дошло до загађења воде за пиће из јавног водоснабдевања, односно, да може да дође или је дошло до прекида јавног водоснабдевања **и ко обавештава** И/ЗЈЗ (из ЈКП, Савета за здравље, органа општине/града, штаба за ванредне

ситуације...). **Нарочито одредити ко из Савета за здравље (име, презиме, бр. тел.) има обавезу обавештавања И/ЗЈЗ и сарадње са И/ЗЈЗ, ЈКП и другим релевнтним субјектима у овом контексту**

Напомена: Из техничких разлога (стварања негативног притиска у цевима при чему може доћи до додатног секундарног загађења воде за пиће – повлачење муља и талога из цеви у систем) често не долази до прекида дистрибуције воде ка становништву, и у случајевима када је проглашена небезбедном за употребу. Неопходно је брзо и правовремено обавештавање становништва о ризицима коришћења воде за пиће из дистрибутивног система.

6.1.2. Организовање и успостављање узорковања и праћења здравствене исправности воде за пиће

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати **ко** (из ЈКП, Савета за здравље, органа општине/града, штаба за ванредне ситуације...) сарађује с надлежним И/ЗЈЗ ЈКП и другим релевнтним субјектима у дефинисању места за узорковање и праћењу здравствене исправности воде за пиће, односно, у сачињавању плана узорковања и праћења здравствене исправности воде за пиће. **Нарочито одредити ко из Савета за здравље (име, презиме, бр. тел.) има обавезу сарадње са И/ЗЈЗ, ЈКП и другим релевнтним субјектима у овом контексту.**

Обавезно дефинисати и **ко** (нарочито из Савета за здравље) **предлаже успостављање узорковања у насељима где нема организованог јавног водоснабдевања, већ се становништво снабдева из индивидуалних извора водоснабдевања (бунари, извори, цистерне...), као и ко ће покрити трошкове** узорковања и испитивања здравствене исправности те воде и на који начин (да ли општина/град има буџетску линију из које може да покрије ове трошкове, ко то одобрава и сл.)

Напомена: Успоставити режим брзе размене информација свих учесника у поступку узорковања и испитивања воде за пиће (ЈКП и територијално надлежни институт/завод за јавно здравље) ка релевантним институцијама одговорним за обавештавање становништва.

6.1.3. Спровођење мера наложених од стране надлежног И/ЗЈЗ и мера хитног и/или дугорочнијег обезбеђивања алтернативног/привременог начина јавног водоснабдевања (обезбеђивања здравствено исправне воде за пиће и друге потребе)

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати **ко** (из ЈКП, Савета за здравље, органа општине/града, штаба за ванредне ситуације...) сарађује с надлежним И/ЗЈЗ ЈКП и другим релевантним субјектима у спровођењу мера наложених од стране надлежног И/ЗЈЗ и утврђених мера хитног и/или дугорочнијег обезбеђивања алтернативног/привременог начина јавног водоснабдевања (обезбеђивања здравствено исправне воде за пиће и друге потребе). **Нарочито одредити ко из Савета за здравље (име, презиме, бр. тел.) има обавезу сарадње са И/ЗЈЗ, ЈКП и другим релевантним субјектима у овом контексту.**

Обавезно дефинисати и **ко** је одговоран за **обезбеђивање флаширане/паковане воде у првим фазама одговора, када је то најбржи начин да се угроженим грађанима достави вода погодна за пиће и где би се флаширана/пакована вода складиштила, тј. одакле би се дистрибуисала.**

Обавезно дефинисати и **ко** **обезбеђује цистерне** (покретне-камионске и стационарне) (овде употребити податке о капацитетима ван здравственог сектора из Провене ризика).и **где су примарна алтернативна места пуњења цистерни**, тј. где је вода здравствено безбедна за пуњење цистерни (да ли има идентификованих таквих алтернативних места на територији ЈЛС (објекти прехранбене индустрије који имају сопствене системе за снабдевање водом за пиће, тј. за потребе производње хране) или би се вода у цистерне точила у суседним ЈЛС) како се обезбеђује праћење здравствене исправности воде за пуњење цистерни и у самим цистернама, ко је одговоран за дезинфекцију/хлорисање воде у цистернама и праћење концентрације слободног резидуалног хлора у њој.

Дефинисати и где би се обезбеђивала микробиолошки исправна вода за прање улица и јавних површина, у циљу припреме за спровођење дезинфекције (да ли би то опет била вода захваћена у јавном водоснабдевању суседних ЈЛС или би постојало решење на територији саме ЈЛС.

Овде посебно размотрити да ли би постојао неки водоток (укључујући и водоток који је узрок поплаве, уколико има поплаве) из кога би могла да се захвата вода за пречишћавање на лицу места, уколико би се обезбедили уређаји за пречишћавање воде на лицу места (војна мобилна стројења, помоћ других држава, уколико би таква помоћ била захтевана и обезбеђена).

Дефинисати и начин тражења помоћи Војске Србије у овом контексту, уколико Војска Србије има такве капацитете на територији ЈЛС или у близини.

Напомена: Последњих година све је популарнији, а и стручно оправдано да је за задовољење основних физиолошких потреба пожељно користити флаширану воду (2 литра). Док је за потребе личне хигијене пожељно коришћење воде из цистерне (20

литара). Идентификовати места за складиштење флаширане воде за потребе даље дистрибуције ка локалном/угорженом становништву. Дефинисати места пуњења цистерни на алтернативним локацијама (размотрити изворишта прехранбене индустрије, фабрике за ваширање воде и припрему безалкохолних и алкохолних пића итд...који из разлога технолошког процеса морају имати здравствено безбедну воду). Дефинисати динамику мерења концентрације резидуалног хлора од стране надлежног института/завода за јавно здравље.

6.2. Поступање ЈЛС у случају да услед кризне или ванредне ситуације може да дође или је дошло до загађења хране (повртарских засада, складиштене хране и др.), односно, да може да дође или је дошло до прекида снабдевања важним намирницама (хлеб, млеко итд.)

6.2.1. Комуникација и обавештавање

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати **када** се надлежни И/ЗЈЗ обавештава (навести име, презиме, функцију и бр. тел. лица у И/ЗЈЗ за контакт) да постоји опасност да дође до загађења или да је дошло до загађења хране (нпр. повртарских засада, складиштене хране и др.), односно, да може да дође или је дошло до прекида снабдевања важним намирницама **и ко обавештава** И/ЗЈЗ (из Савета за здравље, органа општине/града, штаба за **ванредне ситуације...**). **Нарочито одредити ко из Савета за здравље** (име, презиме, бр. тел.) има обавезу обавештавања И/ЗЈЗ и сарадње са И/ЗЈЗ и другим релевнтним субјектима у овом контексту.

Напомена: У случају поплава неопходан је мониторинг поврћа са градских и општинских пијаца из разлога потенцијалног постојања великог броја фекалних бактерија на тим врстама повртарских засада. Неопходно је правовремено обавештавање становништва о потенцијалним здравственим ризицима који могу настати конзумирањем небезбедне хране.

6.2.2. Организовање и успостављање узорковања и праћења здравствене исправности хране

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати **ко** (из Савета за здравље, органа општине/града, штаба за ванредне ситуације...) сарађује с надлежним И/ЗЈЗ, ЈКП (зелене пијаце и сл.) и другим релевантним субјектима у дефинисању места за узорковање и праћењу здравствене исправности хране (неких намирница), односно, у сачињавању плана узорковања и праћења здравствене исправности хране. **Нарочито одредити ко из Савета за здравље (име, презиме, бр. тел.) има обавезу сарадње са И/ЗЈЗ, ЈКП (зелене пијаце и сл.) и другим релевантним субјектима у овом контексту.**

Обавезно дефинисати и **ко** (нарочито из Савета за здравље) **предлаже успостављање узорковања хране/намирница у насељима где је услед ванредне ситуације (нпр. поплава или пуцање брана на јаловиштима и др.) дошло до загађења у првом реду повртарских засада, складиштене хране и сл. Имати у виду и узорковање хране/намирница са зелених пијаца у угроженим подручјима, као и ко ће покрити трошкове** узорковања и испитивања здравствене исправности узорковане и испитиване хране/намирница и на који начин (да ли општина/град има буџетску линију из које може да покрије ове трошкове, ко то одобрава и сл.).

Напомена: У случају поплава неопходан је мониторинг поврћа са градских и општинских пијаца из разлога потенцијалног постојања великог броја фекалних бактерија на тим врстама повртарских засада.

6.2.3. Спровођење мера наложених од стране надлежног И/ЗЈЗ и мера хитног и/или дугорочнијег обезбеђивања алтернативног/привременог начина снабдевања (обезбеђивања здравствено исправне хране/намирница)

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати ко (из Савета за здравље, органа општине/града, штаба за ванредне ситуације...) сарађује с надлежним И/ЗЈЗ ЈКП (зелене пијаце и сл.) и другим релевантним субјектима у спровођењу мера наложених од стране надлежног И/ЗЈЗ и утврђених мера хитног и/или дугорочнијег обезбеђивања алтернативног/привременог начина снабдевања (обезбеђивања здравствено исправне хране/намирница). Нарочито одредити ко из Савета за здравље (име, презиме, бр. тел.) има обавезу сарадње са И/ЗЈЗ, ЈКП (зелене пијаце и сл.) и другим релевантним субјектима у овом контексту.

Обавезно дефинисати ко (који органи и/или институције ЈЛС, Црвени крст/полумесец и др.) је одговоран или ће имати улогу у хитном обезбеђивању, превозу и дистрибуцији упаковане/конзервисане и друге хране (оброка) у првим фазама одговора, када је то најбржи начин да се угроженим грађанима достави храна и где би се упакована/конзервисана храна складиштила, тј. одакле би се дистрибуисала.

Навести ко (из Савета за здравље, односно, ЈЛС) је одговоран (име и презиме и број телефона) да, у сарадњи са и/зјз буде обезбеђена контрола здравствене исправности хране дистрибуисане угроженом становништву.

Дефинисати и начин тражења помоћи Војске Србије у овом контексту, уколико Војска Србије има такве капацитете на територији ЈЛС или у близини

6.3. Поступање ЈЛС у случају да услед кризне или ванредне ситуације може да дође или је дошло до акцидентног испуштања загађујућих материја у животну средину (ваздух, земљиште, површинске и подземне воде)

6.3.1. Комуникација и обавештавање

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати када се надлежни И/ЗЈЗ обавештава (навести име, презиме, функцију и бр. тел. лица у И/ЗЈЗ за контакт) да постоји опасност да дође до или да је дошло до акцидентног испуштања загађујућих материја у животну средину (нпр. техничко-технолошке и транспортне несреће с испуштањем загађујућих материја у ваздух и др.), односно, да може да дође или је дошло до акцидентног испуштања загађујућих материја у животну средину (ваздух, земљиште, површинске и подземне воде) и ко обавештава И/ЗЈЗ (из Савета за здравље, органа општине/града, штаба за ванредне ситуације...). Нарочито одредити ко из Савета за здравље (име, презиме, бр. тел.) има обавезу обавештавања И/ЗЈЗ и сарадње са И/ЗЈЗ и другим релевантним субјектима у овом контексту.

Напомена: Размотрити начине што бржег информисања становништва о начину правилног реаговања локалног становништва у циљу самопомоћи.

6.3.2. Организовање и успостављање узорковања и праћење нивоа загађујућих материја у медијумима животне средине

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати **ко** (из Савета за здравље, органа општине/града, штаба за ванредне ситуације...) сарађује с надлежним И/ЗЈЗ и другим релевантним субјектима у организовању и успостављању узорковања и праћења нивоа загађујућих материја у медијумима животне средине. **Нарочито одредити ко из Савета за здравље (име, презиме, бр. тел.) има обавезу сарадње са И/ЗЈЗ и другим релевантним субјектима у овом контексту.**

Обавезно дефинисати и **ко** (нарочито из Савета за здравље) **предлаже успостављање узорковања и праћења нивоа загађујућих материја у медијумима животне средине.** Имати у виду како и **ко ће покрити трошкове** узорковања и испитивања нивоа загађујућих материја у медијумима животне средине и на који начин (да ли општина/град има буџетску линију из које може да покрије ове трошкове, ко то одобрава и сл.).

Напомена: Размотрити начине успостављања хитног мониторинга од стране акредитованих институција за анализу медијума животне средине.

6.3.3. Спровођење мера наложених од стране надлежног И/ЗЈЗ и других институција

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати **ко** (из Савета за здравље, органа општине/града, штаба за ванредне ситуације...) сарађује с надлежним И/ЗЈЗ и другим надлежним институцијама/релевантним субјектима у спровођењу мера наложених од стране надлежног И/ЗЈЗ и другим надлежним институцијама/релевантним субјектима

Нарочито одредити ко из Савета за здравље (име, презиме, бр. тел.) има обавезу сарадње са И/ЗЈЗ и другим релевантним субјектима у овом контексту.

6.4. Обезбеђивање диспозиције чврстих и течних отпадних материја у ванредним ситуацијама када је диспозиција отпадних материја отежана или потпуно угрожена, односно, прекинута

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Осим постојећег ЈКП, идентификовати и друга јавна и приватна правна лица на територији ЈЛС која имају капацитете (камиони, багери, људство и сл.) за помоћ у уклањању чврстих и течних отпадних материја у ванредним ситуацијама када је диспозиција отпадних материја отежана или потпуно угрожена, односно, прекинута. Дефинисати и начин тражења помоћи Војске Србије у овом контексту, уколико Војска Србије има такве капацитете на територији ЈЛС или у близини.

Дефинисати и начин укључивања волонтера у ову активност.

Осим постојећих депонија на територији ЈЛС, дефинисати и локације за привремене депоније/одлагалишта чврстих отпадних материја до коначног уклањања након акутне фазе одговора (нпр. за одлагање расхишаног и девастираног намештаја, грађевинског шута и сл. након поплавног таласа, земљотреса, клизишта, пожара и др.).

Напомена: Реферисано на пример поплава у Обреновцу где је било неопходно одвожење и складиштење огромне количине чврстог и течног отпада ван територије општине Обреновац

6.5. Обезбеђивање диспозиције лекова и другог фармацеутског отпада из апотека које су погођене поплавом или другом кризном/ванредном ситуацијом што је имало за последицу нарушавање интегритета паковања лекова, њихово потапање и сл.

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Идентификовати овлашћена/лиценцирана правна лица на територији града/општине/градске општине или у суседним ЈЛС за прикупљање и диспозицију лекова и другог фармацеутског отпада. Навести имена и презимена и податке за контакт лица из идентификованих оператера фармацеутског отпада.

Напомена: У колико нема лиценцираних оператера за прикупљање и диспозицију лекова идентификовати правна лица у најближој суседној ЈЛС.

6.6. Нешкодљиво уклањање животињских лешева након поплава, земљотреса, пожара, клизишта и др.

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Осим постојеће службе зоохигијене (ако таква служба постоји на територији ЈЛС или у окружењу) и ЈКП, идентификовати и друга јавна и приватна правна лица на територији ЈЛС која имају капацитете (камиони, багери, дизалице, људство и сл.) за помоћ у уклањању животињских лешева у ванредним ситуацијама када би за тим постојала потреба (након поплава, земљотреса, пожара, клизишта и др.).

Идентификовати кафилерију уколико она постоји на територији ЈЛС или у окружењу, која би могла да прихвати и третира већу количину животињских лешева.

Дефинисати и начин тражења помоћи Војске Србије у овом контексту, уколико Војска Србије има такве капацитете на територији ЈЛС или у близини.

Осим постојећих сточних гробља на територији ЈЛС (ако постоје), дефинисати и локације за потенцијална импровизована сточна гробља, које би биле погодне за закопавање животињских лешева и њихово посипање кречом или други начин дезинфекције. до коначног уклањања након акутне фазе одговора (нпр. за одлагање расхићеног и девастираног намештаја, грађевинског шута и сл. након поплавног таласа, земљотреса, клизишта, пожара и др.).

Напомена: Неопходно је хитно уклањање животињских лешева током ванредних ситуација из разлога могућег ширења заразних болести (распадањем животињских лешева, нагомилавање глодара, паса луталица,...). У Обреновцу је током поплава 2014. приступљено методи масовног сахрањивања лешева на накнадно дефинисаним локацијама покривањем великим количинама живог креча. Консултовати ветеринарске институције на локалу или округу, који углавном имају дефинисане локације за

уклањање животињских лешева, због повремениог јављања опасних заразних болести стоке (афричка куга свиња и сл.).

6.7. Спровођење мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације (ДДД) у случају када је услед кризне или ванредне ситуације дошло до изливања и/или ширења потенцијално заразног материјала на јавним површинама и у приватним објектима (нпр. након поплаве, земљотреса, клизишта и др.)

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Овде треба идентификовати државна и друга правна лица с територије ЈЛС и/или из ближег окружења која су регистрована за пружање услуга ДДД и која по потреби могу бити ангажована. Пожељно је да ЈЛС има неку врсту уговора (или Решења о одређивању субјекта од посебног значаја за заштиту и спасавање) са лиценцираним државним или другим правним лицима за ДДД да у случају потребе могу да се обезбеде хитне услуге ДДД.

Треба навести институције/правна лица, имена, позиције и податке за контакт одговорних лица у лиценцираним државним или другим правним лицима за ДДД.

Дефинисати капацитете (људство, машине,...) који могу да буду ангажовани за механичко чишћење, односно, уклањање поплавног наноса и другог материјала (и материјала нанетог клизиштем или услед земљотреса и др.), у циљу припреме терена за прање улица и јавних површина, односно, за спровођење мера ДДД.

Дефинисати који капацитети (најчешће у виду мобилних/камионских цистерни за воду) могу у случају потребе да буду ангажовани за прање и чишћење улица и јавних површина у циљу припреме терена за ДДД.

Дефинисати који капацитети (калорифери и други уређаји) ће моћи да буду ангажовани за сушење приватних и јавних објеката након механичког чишћења и прања, да би могле да се у њима спроведу мере ДДД.

Дефинисати од кога и на који начин се тражи помоћ у виду додатних капацитета за ДДД када потребе превазилазе локално расположиве капацитете (преко штаба за ванредне ситуације, из суседних ЈЛС, од мреже И/ЗЈЗ).

У сарадњи Савета за здравље и штаба за ванредне ситуације, одредити лице које би било задужено за координацију спровођења мера ДДД у ванредним ситуацијама типа који је обрађен у овом сегменту Плана.

Дефинисати и начин тражења помоћи Војске Србије у овом контексту, уколико Војска Србије има такве капацитете на територији ЈЛС или у близини.

Напомена: Дефинисати динамику усклађености активности механичког чишћења и спровођење мера ДДД на угроженом подручју. Идентификовати субјекте, капацитете (бројеве екипа) и одговорна лица за извршење ове активности. Првенствено идентификовати субјекте у државном власништву, а након тога и предузећа у приватној својини.

7. Вакцинација (масовна ванредна имунизација)

7.1. Спровођење масовне ванредне имунизације, када је потребно

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: У случају процене надлежних институција да је ванредна имунизација (вакцинација) потребна као посебна противепидемијска, односно, јавноздравствена мера

За све наредне сегменте у оквиру овог дела Плана насловљеног „Вакцинација“ треба навести институцију, имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: Направити разлику између обавезне вакцинације предвиђене календаром обавезне вакцинације и ове врсте вакцинације у ванредним ситуацијама. Налаже је Министар здравља на предлог Института за јавно здравље Србије и Републичке стручне комисије за заразне болести.

7.2. Улога ЈЛС, субјеката од посебног значаја и других релевантних партнерских организација

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: У овом делу се дефинише све у вези с улогом ЈЛС у омогућавању брзе и ефикасне масовне вакцинације, с дефинисаним улогама других партнера – више инстанце власти, међународне организације итд.).

За овај сегмент употребити (описати) искуство из ковида 19.

За све сегменте наведене изнад треба навести институције/организације/правна лица, имена, позиције и податке за контакт одговорних лица у лабораторијама које се помињу у било ком контексту

Напомена: Реферисати на искуство постављања контејнера и додатних пунктова за време масовне вакцинације током пандемија SARS CoV-2 вируса. Дефинисати погодне локације за ову врсту активности. Дефинисати начин вакцинисања становништва у забаченим подручјима (дефинисање тимова за теренски рад). Дефинисати сарадњу ЈЛС са удружењима грађана.

7.3. Дефинисање примарних локација вакциналних пунктова, као и додатних локација, као и обезбеђивање одржавања хладног ланца

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Из практичних разлога (лакше поштовање принципа хладног ланца и сл.), уколико је могуће, пожељно је да примарне локације за масовну вакцинацију/имунизацију буду у ДЗ или у кругу ДЗ. Направити и списак погодних места/локација за додатне вакциналне пунктове (пожељно најпре размотрити неке постојеће објекте, а затим и локације за постављање контејнера или шатора. Дефинисати начин обезбеђивања контејнера или шатора за спровођење вакцинације, уколико би то било потребно.

За све сегменте наведене изнад треба навести институције, имена, позиције и податке за контакт одговорних лица у лабораторијама које се помињу у било ком контексту.

7.4. Дефинисање начина чувања и дистрибуције вакцина

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: План смештања, чувања и дистрибуције вакцина (у сарадњи с надлежним ИЈЗ/ЗЈЗ-ом и ДЗ-ом – да ли има довољно фрижидера и како обезбедити додатне, уколико је потребно и сл.).

За све сегменте наведене изнад треба навести институције, имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: Потребно је да институти/заводи за јавно здравље дефинишу кораке у овој активности (укључено субјекти Институт Батут и Институт Торлак) при чему би упознали представнике ЈЛС о информацијама неопходним за имунизацију локалног становништва.

8. Кризна комуникација и комуникација с јавношћу, превенција инфодемије...

8.1. Кризна комуникација и односи са јавношћу

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати ко комуницира с јавношћу у вези са здравственим ванредним ситуацијама и/или здравственим аспектом ванредних ситуација, када и како, који све канали комуникације се користе (традиционални електронски и штампани медији - 'ТВ, радио, новине, ангажовање утицајних појединаца – спортиста, културних радника итд.). Осврнути се на здравствено васпитни рад са становништвом.

У случајевима када се одлучи да о овој теми с јавношћу комуницирају представници органа ЈЛС (председник општине/градоначелник, други носиоци функција у органима

ЈЛС или из штаба/штабова за ванредне ситуације) који немају здравствено образовање, дефинисати ко им припрема информације и даје савете како да релевантне информације пренесу јавности (препука да то ради Савет за здравље, тј. његов представник/представници – чланови из ДЗ, ЗЗ, ОБ, КБЦ или други). У наведеним институцијама, органима и субјектима идентификовати лица која имају завршену обуку из области комуникације с јавношћу. Ова лица могу бити употребљена како за непосредно давање изјава и саопштења, тако и за консултације на који је начин најбоље формулисати саопштења и изјаве за јавност.

За све сегменте наведене изнад треба навести имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: Идентификовати појединце (истакнуте стручњаке, утицајне особе, познате личности, спортисте,...) који би на прави начин становништву пренели информације везане за здравствене последице и начине поступања. Пожељно је да буду обучени и лиценцирани за овакву врсту комуникације са јавношћу. Размотрити укључивање радио аматера.

9. Поступање с телима/посмртним остацима преминулих или страдалих услед кризне или ванредне ситуације са великим бројем смртно страдалих лица

9.1. Поступак с телима преминулих у здравственим установама на територији ЈЛС, од заразне болести која је узрок епидемије или пандемије

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Тела преминулих у здравственим установама на територији ЈЛС, од заразне болести која је узрок епидемије или пандемије, сахрањују се у складу с Правилником о условима и начину поступања са посмртним остацима умрлог лица („Службени гласник РС“, бр. бр. 96 од 2. децембра 2016, 139 од 19. новембра 2020, 66 од 10. јуна 2022. Уколико је, у складу с поменутиим правилником, потребно да тела буду смештена у металне сандуке пре смештања у дрвене, дефинисати где и како би се у случају потребе брзо могли набавити одговарајући метални сандуци (у сарадњи са надлежним ЈКП или приватним погребним предузећима).

Утврђивање смрти (мртвозорство), обавља се на исти начин као и када нема кризне и/или ванредне ситуације – у складу с Правилником о поступку издавања потврде о смрти и

обрасцу потврде о смрти "Службени гласник РС", бр. 25 од 12. априла 2011, 103 од 26. децембра 2018. Ово је искључива надлежност лекара и треба, у сарадњи с локалним ДЗ и/или здравственом установом стационарног/болничког типа дефинисати реализацију мртвозорства у случају кризне или ванредне ситуације са великим бројем смртно страдалих лица.

Напомена: Реферисано на праксу поступања за време Ковида при чему су умрла лица смештана прво у металне заварене ковчеге, а затим у дрвене сандуке и тек онда предаване породици на сахрањивање. У току је измена Правилника где би се релаксирале мере за поједине врсте заразних болести. Идентификовати потенцијалне добављаче на локалном нивоу за набавку металних и дрвених сандука.

9.2. Утврђивање смрти (мртвозорство)

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Утврђивање смрти (мртвозорство), обавља се на исти начин као и када нема кризне и/или ванредне ситуације – у складу с Правилником о поступку издавања потврде о смрти и обрасцу потврде о смрти "Службени гласник РС", бр. 25 од 12. априла 2011, 103 од 26. децембра 2018. Ово је искључива надлежност лекара и треба, у сарадњи с локалним ДЗ и/или здравственом установом стационарног/болничког типа дефинисати реализацију мртвозорства у случају кризне или ванредне ситуације са великим бројем смртно страдалих лица.

9.3. Привремено прикупљање и смештање тела настрадалих

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Уколико постоји велики број смртно настрадалих лица, дефинисати места/локације за прикупљање тела, на којима би се обављала прва неслужбена идентификација лешева од стране родбине, суседа и пријатеља. За случајеве када је лекару-мртвозорнику узрок смрти сумњив, дефинисати начин обележавања тела

и места одлагања, односно, транспорта до извођења судскомедицинске експертизе (обдукције).

Погодна места за привремене мртвачнице (места прикупљања тела) које треба узети у обзир су:

- авио-хангари и хангари других намена,
- велике гараже,
- подземна паркиралишта,
- камионске и друге хладњаче (најбоља је температура између 2°C и 4°C),
- складишта
- слични простори са равним и за чишћење и дезинфекцију погодним подовима (од бетона или поплочани, са благим нагибима за одвод), водоводним и електричним инсталацијама, расхладним уређајима и уређајима за проветравање.

Дефинисати где и како би се обезбедила одговарајућа платна за прекривање или специјалне вреће за смештање тела.

9.4. Привремено или трајно сахрањивање у случају великог броја смртно страдалих лица

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: У случају да, услед великог броја смртно страдалих лица, постоји потреба за привременим или трајним, масовним или појединачним, сахрањивањем, одредити погодне локације (слободне површине код којих приступачност, услови земљишта и ниво подземне воде дозвољавају коришћење за појединачне или масовне, привремене или трајне гробнице.

10. Логистичка подршка

10.1. Набавка лекова и медицинских средстава, укључујући и личну заштитну опрему (ЛЗО)

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати како се врши обезбеђивање (набавка) – лекова и медицинских средстава (нпр. кисеоника за болнице, уколико треба и сл), личне заштитне опреме, ко води рачуна о залихама, који су механизми за хитну набавку доданих количина лекова и медицинских средстава (које су овде улоге ДЗ-а, ОБ, КБЦ, а које ЈЛС-а – ако их има).

Овде треба дефинисати све организационо-логистичке елементе који се тичу сваког од претходних елемената одговора.

Дефинисати ко обезбеђује личну заштитну опрему (ЛЗО) за становништво, уколико је она потребна (нпр. заштитне маске (у случају епидемије респираторне инфекције - заразне болести), дезинфицијенсе на бази алкохола и сл., ко је задужен за постојање и обезбеђивање залиха...).

Где стоје залихе (навести локацију/институцију) и ко и на чији захтев може да изда ЛЗО.

Дефинисати да Савет за здравље, у сарадњи са надлежним институтом/заводом за јавно здравље, бар једном годишње проверава постојање процена здравствених установа за потребним количинама и врстама ЛЗО које би биле доступне/складиштене у резерви за случај ванредне/кризне ситуације.

За све сегменте наведене изнад треба навести имена, позиције и податке за контакт одговорних лица која се помињу у било ком контексту.

Напомена: Ова врста активности део је свих горе поменутих задатака и реферише на њих. Реферисати на постојање сталне буџетске резерве. Идентификовати локације за складиштење лекова, медицинског материјала и ЛЗО.

10.2. Покретање механизма за активирање додатних људских и материјалних капацитета

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати како се обезбеђује адекватан и брз одговор на повећане потребе за кадром, опремом, транспортом, који су критеријуми за тражење помоћи у овој области...). Овде треба дефинисати све организационо-логистичке елементе који се тичу сваког од претходних елемената одговора... По потреби, ангажовање пензионисаног кадра, студената медицине...

Дефинисати критеријуме и начине за тражење помоћи у виду додатних људских ресурса (лекара, сестара, техничара,...) ван ЈЛС (од кога се тражи, када и како). Уколико је било оваквих искустава у току пандемије ковида 19, навести то овде као планирани модел. Уколико није било таквог искуства, навести да ли је очекивано да установе из окружења које би обезбедиле допунски кадар обезбеде превоз до здравствене установе на територији ЈЛС којој је потребна помоћ и назад или би то било решено возилима ДЗ-а, ОБ, КБЦ или општине/града,... Дефинисати где би био смештен допунски кадар из других ЈЛС уколико би био потребан смештај и начин/могућност обезбеђивања исхране за додатни кадар из других ЈЛС.

Дефинисати критеријуме и начине за тражење помоћи у виду кадрова од војних здравствених установа (уколико таквих војних установа има на територији ЈЛС или у суседним ЈЛС).

За све сегменте наведене изнад треба навести институције, имена, позиције и податке за контакт одговорних лица у лабораторијама које се помињу у било ком контексту.

10.3. Набавка наменских врећа за преминуле, набавка дрвених, али и металних ковчега за сахрањивање, уколико има много страдалих

Описати активности у односу на дату инструкцију (колона 2) – **обавезно поље**

Одговорни за спровођење активности (Назив институције/а и адреса, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 3) – **обавезно поље**

Сарадници у спровођењу активности (Назив институције/а, име(на) и презиме(на) одговорне/их особе/а, контакт - телефони, имејл адресе (колона 4) – **обавезно поље**

Инструкције за попуњавање: Дефинисати како се врши обезбеђивање (набавка) врећа за преминуле, набавка дрвених, али и металних ковчега за сахрањивање, уколико има много страдалих. Идентификовати који члан Штаба за ванредне ситуације би био одговоран за овај сегмент и уписати његово име и податке за контакт, као и име и податке з аконтакт лица из градске/општинске управе.

Дефинисати ко из Савета за здравље с ким у болници (установи болничког типа), уколико постоји болница на територији града/општине/градске општине комуницира и координише активности у овом сегменту, када и ако би било потребно.

I. Утицај на здравље и здравствене потребе

II.1. Последице по здравље, непосредне и посредне

Инструкције за попуњавање: Преузети из урађене процене јавноздравствених ризика и по потреби допунити новим сазнањима.

II.2. Здравствене потребе погођене популације

Инструкције за попуњавање: Здравствене потребе дефинисати на основу идентификованих последица по здравље у оквиру процене јавноздравствених ризика и по потреби допунити новим сазнањима.

II. Капацитети за одговор и подаци о рањивости

III.1. Постојећи капацитети за одговор

Инструкције за попуњавање: Преузети из урађене процене јавноздравствених ризика – здравствени (медицинска инфраструктура, кадрови, опрема, залихе, тимови, итд.), нездравствени (цивилна заштита, ЈКП-ови итд.), капацитети заједнице, постојећи механизми за координацију. Кроз Сервис јавног здравља (СЈЗ) проверити тачност података и по потреби допунити новим информацијама

III.2. Главне слабости/недостаци (подаци о рањивости)

Инструкције за попуњавање: Преузети из урађене процене јавноздравствених ризика, (као и Претње по безбедност које би могле утицати на активности, здравствено особље, пацијенте и праћење контаката); Потенцијалне препреке за стизање до угрожених подручја (кога контактирати за превазилажење оваквих проблема – конкретна институција и појединац, с подацима за контакт; навести факторе које би могли негативно утицати на спровођење активности, као и на здравствене раднике, пацијенте итд.

Потенцијалне препреке за стизање до угрожених подручја (кога контактирати за превазилажење оваквих проблема – конкретна институција и појединац, с подацима за контакт; начин превазилажења потенцијално отежане комуникације и одређивање најпогоднијих средстава комуникације – конкретно лице у МУП-у с подацима за контакт).

“Време проведено у планирању одговора на непредвиђену ситуацију је време које се уштеди када се катастрофа догоди.”

– Приручник за планирање одговора на непредвиђену ситуацију. Женева: Међународна федерација друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца (енгл. IFRC); 2012.-